

Norges Fiskarlag
Att:
Postboks 1233 Torgarden
7462 TRONDHEIM

Høringsnotat - regulering av fangst av snøkrabbe i 2025

Fiskeridirektoratet har fått i oppdrag av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) å gjennomføre høring av regulering av fangst av snøkrabbe i 2025.

Fiskeridirektoratet foreslår å oppheve forskrift om forbud om fangst av snøkrabbe, og erstatte denne med en årlig reguleringsforskrift.

Rammebetingelsene for fangst av snøkrabbe i 2025, herunder totalkvote og antall deltakende fartøy, er blitt klarlagt svært nylig. Ettersom reguleringsopplegget må være fastsatt før årsskiftet, er det grunnlag for å fravike den alminnelige høringsfristen på 6 uker.

Fiskeridirektoratet ber om innspill til forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025 innen 29. november d.å.

1. Innledning og sammendrag

Fra 1. januar 2015 ble det innført et generelt forbud mot å fangste snøkrabbe for norske og utenlandske fartøy på norsk kontinentalsokkel. For norske fartøy gjelder også forbudet på andre land sin kontinentalsokkel. NFD har vedtatt å begrense deltakelsen i fangst av snøkrabbe fra 1. januar 2025. Fiskeridirektoratet har behandlet søknader om tillatelse i høst, og så langt har 21 fartøy har fått tillatelse på nye vilkår. Endelig antall fartøy vil først være klart når eventuelle klager på avslag er ferdig behandlet.

Høringsnotatet oppsummerer fangsten i 2023 og fangst og reguleringer i 2024. Videre diskuteres forslag til reguleringer for 2025.

NFD har fastsatt totalkvoten til 12 725 tonn snøkrabbe i 2025. Det legges til grunn at 706 tonn som ble fisket over kvoten i 2024, skal trekkes fra kvoten i 2025, jf. ordningen med kvotefleksibilitet. Totalkvoten utgjør etter dette 12 019 tonn.

Det er også vedtatt at 10 % av totalkvoten skal avsettes en ordning for levende fangst av snøkrabbe. Fiskeridirektoratet foreslår en enkel ordning i 2025, basert på påmelding innen en gitt frist.

Fiskeridirektoratet peker på tre ulike reguleringsmodeller for kvoter på fartøynivå og ber om innspill på disse.

Vi ber om innspill på om fredningsperioden bør utvides til 31. desember.

Fiskeridirektoratet foreslår at fangststart settes til 10. januar 2025.

Øvrige bestemmelser foreslås videreført.

2. Fangst av snøkrabbe i 2023

NFD fastsatte en totalkvote på 7 790 tonn snøkrabbe for fangst på norsk kontinentalsokkel i 2023, i tråd med råd fra Havforskningsinstituttet (HI). Etter fratrekk i kvoten som følge av overfiske i 2022, utgjorde disponibel kvote 7 117 tonn snøkrabbe i 2023, jf. ordningen med kvotefleksibilitet. Det ble avsatt 62 tonn til forsknings- og forvaltningsformål.

Det ble landet 7 670 tonn snøkrabbe av til sammen 21 fartøy. Fangsten ble stoppet med virkning fra og med 3. april.

3. Fangst av snøkrabbe i 2024

3.1 Deltakerregulering

Etter at det ble innført et generelt forbud mot å fangste snøkrabbe fra 1. januar 2015, kunne norske fartøy søke Fiskeridirektoratet om dispensasjon fra forbudet. Fra 1. juli 2019 ble det innført en egen snøkrabbetillatelse i konsesjonsforskriften, og om lag 70 fartøy hadde en slik tillatelse. Den faktiske deltakelsen i fangsten har imidlertid vært langt lavere. Deltakelsen økte betraktelig fra 2022, hvor det var 29 fartøy med registrert snøkrabbefangst. I 2023 og 2024 var det henholdsvis 21 og 20 fartøy med registrert fangst. Den økte deltakelsen i de siste årene kan ha sammenheng med prosessen med endringer i regulering av deltakelsen.

NFD bestemte i desember 2023 å begrense deltakelsen i fangst av snøkrabbe fra 1. januar 2025. Ved kgl.res. 24. mai 2024 ble tidligere snøkrabbetillatelser tilbakekalt, og fartøy kunne søke nye tillatelser på nye vilkår.

Vilkårene for nytildeling av snøkrabbetillatelse framgår av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften).

Som tidligere nevnt, har Fiskeridirektoratet behandlet søknader om nytildeling av snøkrabbetillatelser i høst. Fiskeridirektoratet mottok 46 søknader. Per 6. november er det 21 fartøy som har fått innvilget søknad om snøkrabbetillatelse. Endelig antall fartøy vil først være klart når alle søknader og eventuelle klager på avslag er ferdig behandlet.

3.2 Regulering av fangst i 2024

Totalkvoten ble fastsatt på 10 300 tonn snøkrabbe for 2024. Av totalkvoten kom 542 tonn i fradrag for overfisket kvote i 2023, jf. ordningen med kvotefleksibilitet, slik at kvoten i 2024 utgjorde 9 758 tonn. Det er avsatt 71,5 tonn til forsknings- og forvaltningsformål.

Det er landet 10 464 tonn snøkrabbe i inneværende år av til sammen 20 fartøy. Fisketakten var høyere enn i fjor, og fangsten ble stoppet med virkning fra og med 19. mars.

Følgende tekniske reguleringer er fastsatt i forskrift 23. desember 2021 nr. 3910 om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften):

- Snøkrabbe kan kun fangstes med teiner, jf. § 28.
- Hvert fartøy kan fangste med maksimalt 8 000 teiner, jf. § 28.
- Teiner som benyttes til fangst av snøkrabbe skal røktes minst en gang hver tredje uke, jf. § 18.
- Det enkelte fartøy må røkte sine egne teiner, jf. § 18.
- Fartøyene skal rapportere til Kystvakten ved setting og trekking av redskap, jf. § 25.
- Krav til rømmingshull jf. §29
- Minstemål på 9,5 cm, jf. § 47.
- Krav til merking av teiner jf. §66

I tillegg gjelder følgende reguleringer som framgår av forskrift 19. desember 2014 nr. 1836 om forbud mot fangst av snøkrabbe:

- Forbud mot å fangste snøkrabbe i perioden 1. juli til 30. november.
- Tillatt med inntil 20 % bløtkrabbe. Dersom innblanding av bløtkrabbe overstiger 20 % må fartøyet skifte fangstfelt.
- Rapportering av innblanding av bløtkrabbe til Fiskeridirektoratet.
- Fiskeridirektoratet kan forby fangst av snøkrabbe i perioder og områder dersom biologiske hensyn tilsier dette.

4. Forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025

Fiskeridirektoratet foreslår å oppheve forskrift om forbud om fangst av snøkrabbe, og erstatte denne med en årlig reguleringsforskrift. Basert på høringsforslag og innspill, vil Fiskeridirektoratet utarbeide forslag til forskrift om regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, og oversende dette til NFD for vedtakelse.

4.1 Kvoter og avsetninger

NFD har fastsatt en totalkvote på 12 725 tonn snøkrabbe for 2025.

Fra og med 2022 ble det innført kvotefleksibilitet på totalkvoten, noe som innebærer at dersom totalkvoten overfiskes eller det gjenstår kvantum kan inntil 10 % av denne totalkvoten belastes eller overføres til det påfølgende kvoteåret. Ordningen med kvotefleksibilitet videreføres til 2025.

Det legges til grunn at 706 tonn som ble fisket over kvoten i 2024, skal trekkes fra kvoten i 2025.

NFD har vedtatt å avsette 10 % av totalkvoten til en ordning for levering av levende snøkrabbe. Fiskeridirektoratet legger til grunn at det er 10 % av totalkvoten etter at overfiske i 2024 er trukket fra, som også er den kvoten som framgår av forskriften. Dette vil innebære at avsetningen til ordning for levering av levende snøkrabbe vil utgjøre 1 202 tonn i 2025.

Fiskeridirektoratet viser til pågående prosess med fastsettelse av forsknings- og undervisningskvoter for 2025. Størrelsen på kvanta som avsettes til undervisnings- og forskningsformål for 2025 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten.

4.2 Kvoter på fartøynivå

Fangst av snøkrabbe har så langt vært regulert som fritt fiske innenfor totalkvoten. De siste årene har deltakelse og fisketakt økt, og fisket har blitt stoppet tidligere og tidligere. Om lag 20 fartøy har levert fangst de siste årene. Det er stor variasjon i landet fangst per fartøy, fra under 1 tonn til over 1 200 tonn. Gjennomsnittlig fangst per fartøy var henholdsvis 364 tonn i 2023 og 523 tonn i 2024.

I det videre legges det til grunn en disponibel kvote på 10 747 tonn som et regneeksempel, etter fratrekk fra overfiske i 2024, avsetning til forskning- og forvaltningsformål og avsetning til ordning for levering av levende krabbe.

Med utgangspunkt i at 21 fartøy har fått snøkrabbetillatelse, vil garanterte fartøyskvoter kunne utgjøre ca. 500 tonn. Dette er noe under gjennomsnittlig fangst per fartøy i 2024. Av de 21 fartøyene som har fått snøkrabbetillatelse, har 13 levert fangst de to siste

årene. Gjennomsnittlig fangst av disse 13 fartøyene utgjør 520 tonn i 2023 og 645 tonn i 2024. Det er altså åtte fartøy som har tillatelse, som ikke har levert snøkrabbe de to siste årene. Det må være rimelig å anta at flere av de som nå har fått tillatelse, vil delta i fangsten i 2025.

På grunn av svært varierende utnyttelse per fartøy, anser Fiskeridirektoratet det som uhensiktsmessig å regulere fangsten med kun garanterte fartøykvoter. Dersom ikke alle fartøy kommer seg i fangst og utnytter hele kvoten, kan vi risikere at det blir stående igjen betydelig restkvote ved sesongens slutt. Videre kan det tenktes at man etter en viss dato refordeler kvantumet til gjenværende fartøy. Dette kan bli uforutsigbart og uhensiktsmessig for de enkelte fartøy. Enkelte har gjerne avsluttet fangsten, og da vil det være vanskelig å delta i fangst av refordelt kvantum.

På bakgrunn av den svært varierende utnyttelsen og fremdeles noe usikkerhet omkring deltakelse, vil Fiskeridirektoratet skissere 3 ulike reguleringsmodeller som kan være hensiktsmessig. Vi minner om at stopp i fangsten bør varsles 3 uker på forhånd.

Alternativ I:

Fangsten reguleres med kun maksimalkvoter. Det vil medføre en viss grad av olympisk fangst avhengig av størrelsen på maksimalkvotene. En maksimalkvote på 800 tonn vil innebære en overregulering på ca. 60 %.

Fangsten reguleres med maksimalkvoter på 800 tonn.

Alternativ II:

Fangsten reguleres med maksimalkvoter, med en lav garantert kvote i bunn. Det må tas høyde for at alle fartøy kan utnytte den garanterte kvoten ved stopp i fisket på maksimalkvotene. Den garanterte kvoten kan for eksempel utgjøre 100 tonn. Som nevnt ovenfor, vil det etter Fiskeridirektoratets syn ikke være mulig å dele ut hele totalkvoten som garantert kvantum i kombinasjon med maksimalkvoter.

Fangsten reguleres med maksimalkvoter på 800 tonn, med en garantert kvote på 100 tonn i bunn.

Alternativ III:

Fangsten reguleres med maksimalkvoter avhengig av fartøyet størrelse. Dette er en velkjent måte å differensiere kvoter på. Man kan da ha noe høyere overregulering for de største og kanskje mest effektive fartøyene, men redusere risiko for tidlig stopp i fangsten.

Forslag til hvordan en slik differensiering kan se ut:

Største lengde	Maksimalkvote	Antall fartøy
Under 40 meter	500	3
40-59,9 meter	750	9
Over 60 meter	1 000	9

Fiskeridirektoratet ber om innspill på hvilket alternativ som vil være mest hensiktsmessig i 2025.

Videre bes det om innspill på størrelse på maksimalkvoter, og eventuelle garanterte kvoter.

Dersom alternativ III velges, bes det også om innspill på hensiktsmessig inndeling av lengdegruppene.

4.3 Ordning for levering av levende fangst av snøkrabbe

NFD har vedtatt at 10 % av totalkvoten skal avsettes en ordning for levende fangst av snøkrabbe.

Vi ser at det har blitt landet et par hundre tonn levende snøkrabbe i året de siste tre årene, med det største kvantumet i 2022. Dette året ble det landet vel 600 tonn, noe som utgjorde nesten 8 % av total landet fangst.

Tabell 1: Fangst av snøkrabbe (tonn) fra norske fartøy fordelt på produkttilstand og år

	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Klør	4 345	6 781	7 344	7 183	10 227	35 879
Levende	42	80	617	453	237	1 429
Rund			1	7		8
Totalt	4 387	6 861	7 962	7 643	10 464	37 316

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 11.09.2024

På grunn av avstand til feltet, vil vi anta at det er særlig for landindustrien i Finnmark at ordningen for levering av levende snøkrabbe vil være viktig. Etter det Fiskeridirektoratet får opplyst er det 4-5 mottak som er i stand til å håndtere levende snøkrabbe. Særlig sett i lys av kvotesituasjonen for hvitfisk i nord, blir snøkrabbe pekt på som et viktig alternativ.

Både for flåte- og industriledet er stabilitet og forutsigbarhet viktig. Det pekes på viktigheten av at ordningen må få virke over tid, ettersom det er nødvendig å bygge kompetanse og etablere seg på markedet. Landindustrien peker på at det er særlig i perioden november – februar det er etterspørsel etter levende snøkrabbe i markedet.

Ettersom det er flere ukjente faktorer, herunder til en viss grad deltakelse, foreslår Fiskeridirektoratet en forholdsvis enkel ordning.

Fiskeridirektoratet foreslår en påmeldingsordning der fartøy med snøkrabbetillatelse kan melde seg på/søke innen en gitt frist. Fristen vil bli kunngjort i forbindelse med fastsettelsen av forskriften.

Det stilles krav om at fartøy som skal delta i ordningen er egnet og utrustet for håndtering av levende snøkrabbe, og at fartøyet har en leveringsavtale med et mottak.

Fiskeridirektoratet har tatt kontakt med Mattilsynet for å få innspill til hvilke krav til egnethet og utrusting som bør stilles for at fartøyene skal kunne ivareta krabben på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Etter påmeldingsfristen vil Fiskeridirektoratet dele ut det avsatte kvantumet til deltakende fartøy som en tilleggskvotetype 15 «Tilleggskvotetype» på landings- og sluttsedler slik at Fiskeridirektoratet kan holde oversikt over hvordan ordningen utnyttes.

På grunn stor avstand til feltet, vil det bli vanskelig å holde løpende oversikt over fangst på ordningen. Det kan dermed ikke legges opp til at Fiskeridirektoratet skal stoppe fangst på avsetningen.

I tilfelle avsetningen ikke benyttes, kan det tenkes at det bør fastsettes en refordelingsdato for å sikre at totalkvoten utnyttes og forutsigbarhet i fangsten. Alternativene vil være å øke tilleggskvoten for det enkelte fartøy som deltar i ordningen, eller tilbakeføre ubenyttet kvantum til ordinær kvote.

Fiskeridirektoratet ber om innspill på om det er behov for en refordelingsdato, og hva som eventuelt skal skje med refordelt kvantum.

Videre kan det tenkes at det er hensiktsmessig at ordningen omfattes av kvotefleksibilitet.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om ordningen skal omfattes av kvotefleksibilitetsordningen, det vil si at det kan forskutteres eller overføres inntil 10 % av ubenyttet kvantum til neste år.

Vi minner om at 2025 blir første året for en slik ordning, og flåteleddet, landindustri og forvaltning har behov for å bygge opp kompetansen. Innretningen av ordningen i 2025 vil derfor nødvendigvis ikke legge føringer for de kommende årene.

4.4 Utvidelse av fredningsperioden

I henhold til gjeldene regulering er det forbudt å drive fangst av snøkrabbe og å ha snøkrabbeteiner i sjøen i perioden fra og med 1. juli til og med 30. november.

Fredningsperioden ble første gang fastsatt i 2017, og opprinnelig var sluttdatoen satt til 30. september. I 2022 ble fredningsperioden utvidet til også å omfatte oktober, og med virkning fra 1. januar 2024 ble fredningsperioden utvidet til 30. november.

Det vises til HI sin rapport «Snøkrabbe på norsk sokkel i Barentshavet – Status og rådgivning for 2025»¹ hvor HI anbefaler at fredningsperioden utvides til å gjelde perioden 1. juli til 31. desember for å beskytte snøkrabben under og etter skallskifte. Ifølge HI reduserer dette risikoen for å påføre snøkrabben skader i forbindelse med håndtering i fangsten, og sørger for at fisket foregår i perioden når krabben er av best kvalitet.

HI opplyser følgende:

«Etter skallskiftet har krabben en periode med mykere skall og lavere kjøttfylde (bløtkrabbe), og er dermed sårbar for ytre påkjenninger, som for eksempel håndtering i fisket. De større krabbene skifter normalt skall en gang i året, mens mindre krabber skifter skall opptil to ganger i året. Krabber mindre enn 80 mm skallbredde går sjelden i teinene. Det er observert på Havforskningsinstituttets egne snøkrabbetokt over flere år, at snøkrabber rundt og over minstemålet gjennomfører skallskifte på forsommeren. Dette er sammenfallende med litteraturen fra snøkrabbestander i Alaska og Canada. Rett etter skallskifte vil krabben være inaktiv, men når skallet begynner å herde vil krabbene igjen kunne gå i teiner før de har god kjøttfylde. Omtrent 9 måneder etter siste skallskifte vil krabbene ha høyest fyllingsgrad og størst økonomisk verdi i fisket. En undersøkelse av Solstad mfl. (2021) viste at snøkrabbe over minstemålet hadde høyest kjøttfylde i perioden februar til april. Dette stemmer overens med antakelsen om at de fleste krabbene av fangstbare størrelse skifter skall på forsommeren og kan behøve inntil 9 måneder for å oppnå høy kjøttfyllingsgrad. Den antatte beste tiden for fisket er derfor vinter og tidlig vår (januar til april). Dette samsvarer også med undersøkelser fra det Canadiske fiskeriet (Mullowney mfl., 2021).

Et virkemiddel for å beskytte sårbar krabbe i og etter skallskifte og oppbygging av fyllingsgrad, er periodevis stenging av fiskeriet. Norsk fiskeri etter snøkrabbe i Barentshavet er stengt fra 1. juli til 31. oktober, noe som tilsvarer en 4 måneder lang fredningsperiode. De siste årene har i tillegg kvoten blitt fisket opp før stengingen, slik at sesongen i praksis har vært kortere (1. januar - 19. mars i 2024). Kunnskap om snøkrabbens biologi og optimal fangstperiode, erfaring fra snøkrabbefiskeriet i Beringhavet og Canada, samt tilbakemeldinger fra fiskeriet i Barentshavet, tilsier at man vil øke sjansene for å fiske på krabber av beste mulig kvalitet ved å ha en fredningsperiode som varer fra 1. juli og ut året. En slik fredningsperiode vil gi krabbene tid til å bygge opp kjøttfyllingsgraden. Da unngår man å fiske på krabber som er i en fase der kjøttfyllingsgraden skal øke, og man reduserer i tillegg håndteringsskader på krabber som er i herdingsprosessen. Havforskningsinstituttet overvåker andelen skadet krabbe på sine snøkrabbetokt. HI opprettholder sitt forslag om at fredningsperioden bør forlenges for å beskytte krabber i en periode etter skallskifte, og dermed redusere fangst, håndtering, utkast og landing av krabbe av lav fyllingsgrad.»

¹ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2024-44>

Fiskeridirektoratet ber om høringsinstansenes synspunkter på utvidelse av fredningsperioden til 31. desember.

4.5 Dato for fangststart

Fiskeridirektoratet har mottatt tilbakemelding fra næringen om at det kan være hensiktsmessig med en utsatt oppstartsdato for fangst til neste år. Dette vil forenkle planlegging og gi rederi og mannskap bedre tid til å innrette seg. Forskriften fastsettes trolig nærmere jul.

Fiskeridirektoratet ser at utsatt oppstart også kan være hensiktsmessig for forvaltningen. Vi vil da bl.a. få bedre tid til å avklare påmelding og deltakelse i ordningen for levering av levende fangst.

Fiskeridirektoratet foreslår at fangststart settes til 10. januar 2025.

4.6 Videreføring av andre bestemmelser

Det vises til tekniske reguleringer fastsatt i høstingsforskriften. Disse er gjengitt i kap. 3.2. Fiskeridirektoratet legger til grunn at gjeldende tekniske reguleringer videreføres.

Videre foreslår Fiskeridirektoratet at følgende reguleringer som fremgår av forskrift 19. desember 2014 om forbud mot fangst av snøkrabbe videreføres og inkluderes i forskrift om regulering av fangst av snøkrabbe i 2025:

- Tillatt med inntil 20 % bløtkrabbe. Dersom innblanding av bløtkrabbe overstiger 20 % må fartøyet skifte fangstfelt.
- Rapportering av innblanding av bløtkrabbe til Fiskeridirektoratet.
- Fiskeridirektoratet kan forby fangst av snøkrabbe i perioder og områder dersom biologiske hensyn tilsier dette.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Guro Gjelsvik
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
Kystvakten			
Mattilsynet	Felles Postmottak	2381	BRUMUNDDAL
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Råfisklag	Postboks 6162	9291	TROMSØ
Pelagisk Forening/Pelagisk Servicekontor AS	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Samediggi Sametinget	Åvjavårgaaidnu 50	9730	KARASJOK
Sjømannsforbundet			
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO
Sjømatbedriftene	Boks 639 Sentrum	7406	TRONDHEIM

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

